

SABIEDRISKO
PAKALPOJUMU
REGULĒŠANAS
KOMISIJA

KONSULTĀCIJU DOKUMENTS

par grozījumiem noteikumos par elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora sertificēšanu

2020.gada 17.decembrī
Rīga

Ūnijas iela 45
Rīga, LV-1039
Latvija

T: +371 67097200
F: +371 67097277
E: sprk@sprk.gov.lv

www.sprk.gov.lv

Satura rādītājs

I Konsultāciju dokumenta kopsavilkums.....	3
II Normatīvā akta projekta izstrādes nepieciešamība	3
1) Pamatojums.....	3
2) Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	4

Pielikumā:

Lēmuma projekts „Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2011.gada 23.novembra lēmumā Nr.1/29 „Noteikumi par pārvades sistēmas operatora sertificēšanu””.

I Konsultāciju dokumenta kopsavilkums

Konsultāciju dokumenta mērķis ir informēt sabiedrību un uzzināt ieinteresēto personu viedokli par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) lēmuma projektu „Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2011.gada 23.novembra lēmumā Nr.1/29 „Noteikumi par pārvades sistēmas operatora sertificēšanu”” (turpmāk – Grozījumu projekts).

Ministru kabineta 2019.gada 8.oktobra sēdē (protokols Nr.46, 38.§) un 2019.gada 17.decembra sēdē (protokols Nr.59, 75.§) tika skatīti jautājumi par darbībām, kādas veicamas pilnīgas elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora īpašumtiesību nodalīšanas modeļa ieviešanai. Ministru kabinets nolēma, ka līdz 2020.gada 31.decembrim akciju sabiedrībā „Augstsprieguma tīkls” (turpmāk – AS „Augstsprieguma tīkls”) tiks ieguldītas akciju sabiedrības „Latvijas elektriskie tīkli” (turpmāk – AS „Latvijas elektriskie tīkli”) akcijas un īstenota AS „Latvijas elektriskie tīkli” un AS „Augstsprieguma tīkls” reorganizācija, pievienojot AS „Latvijas elektriskie tīkli” AS „Augstsprieguma tīkls”. Ar 2020.gada 16.jūniju AS „Augstsprieguma tīkls” kļuva par AS „Latvijas elektriskie tīkli” vienīgo akcionāru un elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvi tika ieguldīti AS „Augstsprieguma tīkls” pamatkapitālā. Savukārt 2020.gada 25.novembrī AS „Latvijas elektriskie tīkli” tika reorganizēta un pievienota AS „Augstsprieguma tīkls”.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Regulators ir izstrādājis Grozījumu projektu, kurā ietvertas sertificēšanas nosacījumu prasības elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoram, kura īpašumā ir elektroenerģijas pārvades sistēma.

Priekšlikumus un komentārus par Grozījumu projektu Regulators lūdz iesniegt rakstveidā, nosūtot tos uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv, **līdz 2021.gada 8.janvārim**.

Regulatora sagatavotais Grozījumu projekts ir pievienots šā dokumenta pielikumā.

II Normatīvā akta projekta izstrādes nepieciešamība

1) Pamatojums

Elektroenerģijas tirgus likums (turpmāk – ETL) šobrīd paredz gan neatkarīga elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora (turpmāk – pārvades sistēmas operators) modeli, gan pilnīgas pārvades sistēmas operatora īpašumtiesību nodalīšanas modeli. Uz minēto norāda ETL 10.pants, kurā noteikts, ka elektroenerģijas pārvades sistēma (turpmāk – pārvades sistēma) ir elektroenerģijas sistēmas īpašnieka vai pārvades sistēmas operatora īpašums, kā arī ETL 12.panta pirmā daļa, kurā noteikts, ka gadījumā, ja pārvades sistēmas operatora īpašumā ir pārvades sistēma, tad pārvades sistēmas operators ETL izpratnē netiek uzskatīts par elektroenerģijas sistēmas īpašnieku un uz to neattiecas elektroenerģijas sistēmas īpašnieka tiesības un pienākumi. Tomēr ETL regulējums attiecībā uz pārvades sistēmas operatora sertificēšanas prasībām, tostarp pārvades sistēmas operatora neatkarību, un kārtību, kādā tiek izvērtēta pārvades sistēmas operatora atbilstība sertificēšanas prasībām un apstiprināts pārvades sistēmas operators, veidots atbilstoši neatkarīga pārvades sistēmas operatora modelim. Attiecīgi Regulatora 2011.gada 23.novembra lēmums Nr.1/29 „Noteikumi par pārvades sistēmas operatora sertificēšanu” (turpmāk – Noteikumi) izstrādāts, ņemot vērā, ka pārvades sistēma atrodas elektroenerģijas sistēmas īpašnieka īpašumā. Noteikumu II un III nodaļa attiecas uz modeli, kurā pastāv gan pārvades sistēmas operators, gan elektroenerģijas sistēmas īpašnieks. Ievērojot faktisko

situāciju, ka pārvades sistēma ir nodota pārvades sistēmas operatora īpašumā, Noteikumus ir nepieciešams papildināt ar jaunām prasībām, kas attiecas uz tādu modeli, kurā nav elektroenerģijas sistēmas īpašnieka, bet ir tikai pārvades sistēmas operators, kura īpašumā ir pārvades sistēma. Līdz ar to Noteikumi papildināti ar jaunu III¹ nodaļu. Papildus Grozījumu projekts paredz, ka ikgadējais ziņojums par atbilstību sertificēšanas un neatkarības prasībām iepriekšējā kalendārajā gadā pārvades sistēmas operatoram, kura īpašumā ir pārvades sistēma, jāiesniedz līdz katra gada 1.jūlijam. Grozījumu projekts ietver arī izmaiņas Noteikumu nosaukumā, lai precizētu saistību ar elektroenerģijas nozari (kopš Noteikumu izdošanas ir mainījušies faktiskie apstākļi – šobrīd arī dabasgāzē ir atsevišķi nodalīts pārvades sistēmas operators).

Vienlaikus Regulators paskaidro, ka Noteikumos ietvertās atsauces uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr.714/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un par Regulas Nr.1228/2003 atcelšanu (turpmāk – Regula Nr.714/2009), kura bija spēkā līdz 2019.gada 31.decembrim, izriet no ETL deleģējuma, proti, no ETL 11.¹panta otrās daļas 4.punkta. Ņemot vērā minēto, kā arī to, ka Regulā Nr.714/2009 pārvades sistēmas operatoram noteiktie pienākumi, kas ir saistoši sertificēšanas procesā, ir pārņemti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā Nr.2019/943 par elektroenerģijas iekšējo tirgu (turpmāk – Regula Nr.2019/943), pārvades sistēmas operators turpina nodrošināt šos pienākumus, kā arī Regulatora noteiktajā kārtībā iesniedz dokumentus un informāciju par šo pienākumu izpildi. Regulators aicina pārvades sistēmas operatoru, iesniedzot iepriekš minēto informāciju, pamatojumā norādīt atsauci gan uz Regulu Nr.714/2009, gan uz Regulu Nr.2019/943.

2) Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt

Grozījumu projekts ietekmēs elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoru.

Priekšsēdētāja R. Irkļa p.i. padomes loceklis

I. Birziņš

* DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.

**Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2011.gada 23.novembra
lēmumā Nr.1/29 „Noteikumi par pārvades sistēmas operatora sertificēšanu”**

*Izdots saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 8.panta sesto daļu,
11.¹panta ceturto un desmito daļu, 12.panta trešo un
ceturto daļu un 21.¹panta trešo, ceturto un piekto daļu*

1. Izdarīt Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2011.gada 23.novembra lēmumā Nr.1/29 „Noteikumi par pārvades sistēmas operatora sertificēšanu” (Latvijas Vēstnesis, 2011, 190.nr.) šādus grozījumus:

1.1. izteikt nosaukumu šādā redakcijā:

„Noteikumi par elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora sertificēšanu”;

1.2. papildināt noteikumus ar III.¹ nodaļu šādā redakcijā:

**„III.¹ Pārvades sistēmas operatora, kura īpašumā ir elektroenerģijas pārvades sistēma,
sertificēšana un ziņojumi**

14.¹ Lai apliecinātu pārvades sistēmas operatora, kura īpašumā ir elektroenerģijas pārvades sistēma, atbilstību Elektroenerģijas tirgus likuma 12.panta otrajā daļā noteiktajām prasībām, pārvades sistēmas operators iesniedz šādus dokumentus un informāciju:

14.¹1. apliecinājumu, ka pārvades sistēmas operatora kapitāla daļu turētājs tiešā vai netiešā veidā nav tādu komersantu kapitāla daļu turētājs, kuri veic elektroenerģijas ražošanas, tirdzniecības un sadales darbības. Apliecinājumam pievieno Ministru kabineta lēmumu par pārvades sistēmas operatora kapitāla daļu turētāja iecelšanu un informāciju par tiem komersantiem, kuros pārvades sistēmas operatora kapitālu daļu turētājs tiešā vai netiešā veidā ir kapitāla daļu turētājs;

14.¹2. pārvades sistēmas operatora kapitāla daļu turētāja apliecinājumu, ka persona, kas ieceļ pārvades sistēmas operatora padomes vai valdes locekļus, nevar tiešā vai netiešā veidā iecelt tāda komersanta padomes vai valdes locekļus, kurš veic elektroenerģijas ražošanas, tirdzniecības un sadales darbības. Apliecinājumam pievieno dokumentus, kuri nosaka personas, kas ieceļ pārvades sistēmas operatora padomes vai valdes locekļus, tiesības un pienākumus;

14.¹3. pārvades sistēmas operatora statūtus un pārvades sistēmas operatora padomes un valdes locekļu darba līgumus vai citus civiltiesiskus līgumus, uz kuru pamata padomes un valdes locekļi darbojas pārvades sistēmas operatorā un kuri apliecina, ka viena un tā pati persona nevar vienlaikus ieņemt pārvades sistēmas operatora padomes vai valdes locekļa amatu un padomes vai valdes locekļa amatu kapitālsabiedrībā, kas veic elektroenerģijas ražošanas, tirdzniecības vai sadales darbības.

14.² Lai apliecinātu pārvades sistēmas operatora, kura īpašumā ir elektroenerģijas pārvades sistēma, atbilstību Elektroenerģijas tirgus likuma 11.¹panta otrās daļas 2.punktā noteiktajām prasībām, pārvades sistēmas operators iesniedz šādus dokumentus un informāciju:

14.²1. informāciju par pārvades sistēmas operatora rīcībā esošo personālu (darbinieku skaitu un kvalifikāciju) un tehniskajiem resursiem katra attiecīgā Elektroenerģijas tirgus likumā noteiktā pārvades sistēmas operatora pienākuma veikšanai. Ja kāda no Elektroenerģijas tirgus likumā noteiktā pārvades sistēmas operatora pienākuma veikšanai pārvades sistēmas operators izmanto ārpakalpojumus, šajā apakšpunktā noteiktajai informācijai pārvades sistēmas operators pievieno ārpakalpojumu sarakstu, norādot pakalpojuma sniedzēju un pamatojot pakalpojuma sniedzēja izvēli;

14.²2. informāciju par pārvades sistēmas operatora rīcībā esošajiem finanšu resursiem un to pietiekamību Elektroenerģijas tirgus likumā noteikto pārvades sistēmas operatora pienākumu veikšanai, tostarp esošo pārvades sistēmas aktīvu aizvietošanai un elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstībai. Šajā apakšpunktā noteiktajai informācijai pievieno aprakstu, kā tiek novērtēti nepieciešamie finanšu resursi pārvades sistēmas operatora pienākumu veikšanai, kā arī dokumentus, kas pamato pārvades sistēmas operatora rīcībā esošo finanšu resursu pietiekamību, piemēram, pārvades sistēmas operatora darbības finansēšanas plānu, finanšu risku izvērtējumu. Pārvades sistēmas operators iesniedz neatkarīga auditora atzinumu par pārvades sistēmas operatora finanšu risku izvērtējumu;

14.²3. apliecinājumu, ka pārvades sistēmas operators atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 11.panta trešajai daļai nodrošina tās komerciālās informācijas konfidencialitāti, kuru tas, pildot savus pienākumus, ir saņēmis no elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem un elektroenerģijas tirgus dalībniekiem. Apliecinājumam pievieno pārvades sistēmas operatora veikto darbību komerciālās informācijas konfidencialitātes nodrošināšanai aprakstu, kā arī dokumentu (piemēram, instrukciju), kurā ir aprakstītas atbildīgo darbinieku tiesības un pienākumi rīcībai ar komerciālu informāciju. Ja pārvades sistēmas operators pērk informācijas tehnoloģiju pakalpojumus, apliecinājumam pievieno sertificēta informācijas tehnoloģiju (sistēmu) auditora atzinumu par to, ka sniegtais ārpakalpojums nodrošina tās komerciālās informācijas konfidencialitāti, kuru pārvades sistēmas operators, pildot savus pienākumus, ir saņēmis no sistēmas dalībniekiem un tirgus dalībniekiem;

14.²4. apliecinājumu, ka pārvades sistēmas operators atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 13.panta pirmajai daļai nodrošina taisnīgu un vienlīdzīgu attieksmi pret elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem un elektroenerģijas tirgus dalībniekiem, pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem. Apliecinājumam pievieno aprakstu par darbībām, ko pārvades sistēmas operators veic, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem un elektroenerģijas tirgus dalībniekiem, kā arī tādu līgumu paraugus, kas tiek slēgti ar elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem un elektroenerģijas tirgus dalībniekiem.

14.³ Lai pārvades sistēmas operators, kura īpašumā ir elektroenerģijas pārvades sistēma, atbilstu Elektroenerģijas tirgus likumā noteiktajām prasībām, tostarp prasībai nodrošināt komerciālās informācijas konfidencialitāti, kuru tas, pildot savus pienākumus, ir saņēmis no elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem un elektroenerģijas tirgus dalībniekiem, pārvades sistēmas operators pats nodrošina vismaz šādus pakalpojumus vai nodrošina, ka vismaz šādi pakalpojumi netiek pirkti no komersantiem, kas veic elektroenerģijas ražošanas un tirdzniecības darbības, un to saistītajiem komersantiem:

14.³1. biznesa plānošanas un analīzes pakalpojums;

14.³2. risku vadības un apdrošināšanas pakalpojums;

14.³3. juridiskā nodrošinājuma pakalpojums;

14.³⁴. regulācijas jautājumu koordinācijas pakalpojums;

14.³⁵. finanšu resursu nodrošināšanas un pārvaldības pakalpojums.

14.⁴ Lai apliecinātu pārvades sistēmas operatora, kura īpašumā ir elektroenerģijas pārvades sistēma, atbilstību Elektroenerģijas tirgus likuma 11.¹panta otrās daļas 3.punktā noteiktajai prasībai, pārvades sistēmas operators ievēro elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānu, kuru pārvades sistēmas operators izstrādā saskaņā ar noteikumiem par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu, kas izdoti, pamatojoties uz Elektroenerģijas tirgus likuma 15.¹panta otro daļu.

14.⁵ Lai apliecinātu pārvades sistēmas operatora atbilstību Elektroenerģijas tirgus likuma 11.¹panta otrās daļas 4.punktā noteiktajai prasībai, pārvades sistēmas operators iesniedz informāciju par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr.714/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un par Regulas Nr.1228/2003 atcelšanu (turpmāk – Regula) 4., 11., 12., 14., 15. un 16.pantā, kā arī Regulas 1.pielikumā noteikto pārvades sistēmas operatora pienākumu izpildi.

14.⁶ Pārvades sistēmas operators saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 11.¹panta desmito daļu un 12.panta ceturto daļu katru gadu līdz 1.jūlijam rakstveidā iesniedz regulatoram ziņojumu par pārvades sistēmas operatora atbilstību sertificēšanas prasībām un neatkarības prasībām iepriekšējā kalendārajā gadā. Ziņojumam pievieno tos šo noteikumu 14.¹, 14.², 14.³, 14.⁴ un 14.⁵punktā minētos dokumentus un to informāciju, kura ir mainījusies no pēdējā ziņojuma iesniegšanas brīža un kuras nav regulatora rīcībā. Ziņojumā pārvades sistēmas operators norāda, kura informācija un dokumenti netiek pievienoti un kad tie iesniegti regulatorā.

14.⁷ Ja pārvades sistēmas operatora iesniegtie dokumenti un informācija ir nepietiekama vai neprecīza, regulators var pieprasīt papildu informāciju.

14.⁸ Regulators Administratīvā procesa likumā noteiktajā termiņā un kārtībā izvērtē Elektroenerģijas tirgus likuma 11.¹panta desmitajā daļā un 12.panta ceturtajā daļā noteikto pārvades sistēmas operatora ziņojumu un sniedz atzinumu par pārvades sistēmas operatora atbilstību sertificēšanas prasībām un neatkarības prasībām.”

2. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis”.

Priekšsēdētāja R. Irkļa p.i. padomes loceklis

I. Birziņš